

PARTER

Sökande

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Motpart

AA

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

AA ska betala en sanktionsavgift om 50 000 kr.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Finansinspektionen har yrkat att **AA** ska betala en sanktionsavgift om 70 000 kr i enlighet med det påstående om överträdelse som framgår av bilaga 1-2.

AA har vidgått att han har genomfört de aktuella transaktionerna på det sätt som Finansinspektionen påstått men bestritt ansvar då han saknat uppsåt till brott. Han har även gjort gällande att för det fall en sanktionsavgift utdöms ska den bestämmas till ett lägre belopp, högst 40 000 kronor.

GRUNDER OCH UTVECKLING AV TALAN

Finansinspektionen har anfört i huvudsak följande. **AA** har genomfört transaktioner på värdepappersmarknaden som har gett eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien vilket har utgjort överträdelser av förbudet mot marknadsmanipulation. **AA** har under perioden 1–27 augusti 2018 genomfört 15 kurspåverkande köp om en aktie. Transaktionerna har lett till prishöjningar på 1,15–7,09 procent, med en genomsnittlig höjning på cirka 3,88 procent, jämfört med senast genomförda transaktion i aktien. Höjningarna är en signal till marknaden om ett högt intresse för aktien som i detta fall inte motsvarades av ett faktiskt ökat intresse. Sett till **AA** totala innehav i aktien kan köpen om en aktie inte anses ha skett i kommersiellt syfte. Istället tycks syftet ha varit att öka värdet på sitt innehav. Bedömningen förändras inte av att **AA** har kvar sitt aktieinnehav.

Med beaktande av att **AA** genomfört 15 kurshöjande köp av aktier kan överträdelserna inte betraktas som ursäktliga eller ringa. Det är i vart fall inte fråga om bagatellartade överträdelser och det har inte framkommit några särskilda skäl för att avstå från ingripande. Omständigheterna kring överträdelserna talar för att sanktionsavgiften bör ligga omkring normalbeloppet för handel med små volymer aktier. Vad som framkommit om **AA** ekonomiska situation innebär inte att avgiftens storlek

ska påverkas i sänkande riktning. Det finns inte några försvårande eller förmildrande omständigheter som påverkar sanktionsavgiftens storlek. Sammantaget får en sanktionsavgift om 70 000 kr anses proportionerlig och avskräckande. Det överlämnas till domstolen att bedöma om det finns skäl att sätta ner sanktionsavgiften med hänsyn till ärendets handläggningstid.

AA har anfört i huvudsak följande. Han har inte gjort de aktuella inköpen för sin egen vinnings skull och han har inte haft uppsåt att påverka marknaden eftersom han inte sålt aktierna utan fortfarande har kvar dem. Graden av ansvar måste alltså betraktas som ringa. Aktierna är nu värda 27 öre styck och är att betrakta som en långsiktig investering. Inköpen uppgick till totalt cirka 90 kronor. Det kan inte ha uppkommit skador i marknaden av så ringa volymer och marknaden kan inte förväntas tolka så ringa inköp som att han skulle ha haft någon information som inte var allmänt tillgänglig eller som en indikation som skulle påverka kursen på en aktie som handlas i hundratusentals aktier per dag. Det är inte styrkt att just hans inköp lett till de aktuella kursförändringarna. 70 000 kr är ett för högt belopp för ett så ringa brott. Beloppet borde vara högst 40 000 kr. Han är pensionär med en blygsam pension. Han har en bil, en husbil och en båt på avbetalning, samtliga är värderade till noll kronor. Därutöver äger han de omtalade aktierna till ett marknadsvärde som nätt och jämnt skulle räcka till att betala straffavgiften. Han har inte fått erbjudande om rättelse.

BEVISNING OCH HANDLÄGGNING

Finansinspektionen har som skriftlig bevisning åberopat avsluts- och orderlistor, kundinformation samt First North och Nasdaq's handelsregler.

Tingsrätten har avgjort målet utan huvudförhandling.

DOMSKÄL

AA agerande har utgjort marknadsmanipulation

Bestämmelserna om sanktionsavgift vid marknadsmanipulation återfinns dels i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk m.m. (MAR), dels i lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen).

Ett ingripande enligt MAR får endast ske om sanktionsföreläggande har delgetts den som ingripandet riktas mot inom två år från tidpunkten för överträdelsen (5 kap. 14 § kompletteringslagen). AA delgavs sanktionsföreläggande med anledning av handeln den 6 juli 2020, dvs. inom tvåårsfristen. Delgivning av sanktionsförelägandet måste anses ha en preskriptionsbrytande effekt även i förhållande till efterföljande handläggning i domstol varför talan om sanktionsavgift inte preskriberats (jfr t.ex. Stockholms tingsrätts dom den 6 april 2021 i mål nr B 20330-20 och Stockholms tingsrätts dom den 26 januari 2021 i mål nr B 14216-20).

Det följer av artikel 15 i MAR att det är förbjudet att ägna sig åt marknadsmanipulation. Med marknadsmanipulation avses enligt artikel 12 i MAR bl.a. att någon utför en transaktion som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument, t.ex. en aktie. Det uppställs inte något krav på uppsåt eller oaktsamhet utan sker sådan manipulation ska Finansinspektionen ingripa, om inte handlandet har utförts av legitima skäl och stämmer överens med godtagen marknadspraxis. Ingripande sker bl.a. genom sanktionsavgift.

AA har vidgått att han genomfört de aktuella transaktionerna på det sätt som Finansinspektionen har påstått, vilket också får stöd av utredningen i övrigt. Det är därmed utrett att AA mellan den 1 och 27 augusti 2018 handlat aktier i bolaget H&D Wireless Sweden Holding samt att han därvid genomfört 15 kurspåverkande köp av en aktie per tillfälle. Genom den skriftliga bevisningen är det vidare utrett att transaktionerna har lett till prishöjningar på 1,15–7,09 procent, med en

genomsnittlig höjning på cirka 3,88 procent, jämfört med senast genomförda transaktion i aktien.

AA ägde sedan tidigare drygt 29 000 aktier i bolaget. Det aktuella tillvägagångssättet talar för att syftet med transaktionerna var att höja kursen. Det har inte framkommit att AA haft något egentligt kommersiellt intresse att vidta de aktuella transaktionerna. De prisökningar som hans transaktioner gett upphov till har följaktligen inte motsvarat något verkligt ökat intresse för aktien. Transaktionerna har enligt tingsrätten därmed gett, eller kan åtminstone förväntas ha gett, falska eller vilseledande signaler i fråga om tillgång, efterfrågan eller pris på aktien. AA agerande har således utgjort marknadsmanipulation. Vad AA uppgett om att han inte gjort de aktuella inköpen för sin egen vinnings skull, att han fortfarande har kvar aktierna som är en långsiktig investering och som nu är värda 27 öre styck samt att marknaden inte kan tolka så ringa inköp som att han skulle haft någon information som inte var allmänt tillgänglig eller som en indikation som skulle påverka kursen på en aktie som handlas i hundratusentals aktier per dag förändrar inte denna bedömning.

AA ska betala en sanktionsavgift

Det finns möjlighet att avstå från ett ingripande mot en marknadsmanipulation om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars finns särskilda skäl för det (5 kap. 17 § kompletteringslagen). Av förarbetena till kompletteringslagen framgår att uttrycket ”ringa” inte ska motsvara straffrättens ringa brott utan ska förstås som att det rör sig om bagatellartade överträdelser. Med begreppet ”ursäktlig” avses t.ex. att det är uppenbart att överträdelsen begåtts av förbiseende. Tingsrätten anser inte att AA agerande kan anses utgöra en bagatellartad överträdelse eller en överträdelse uppenbart begången av förbiseende, särskilt inte mot bakgrund av att det är fråga om totalt 15 köp, utspridda under nästan en månads tid, som lett till de inte obetydliga prishöjningar som konstaterats ovan. Vad AA anfört till stöd för sin uppfattning att överträdelsen är ringa förändrar inte tingsrättens bedömning. Det föreligger inte heller

några andra särskilda skäl att avstå från ett ingripande. AA ska således betala en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiften ska bestämmas till 50 000 kr

Vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är, hur länge den pågått, dess konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. Därutöver ska vissa försvårande och förmildrande omständigheter beaktas och särskild hänsyn ska tas till den berörda personens finansiella ställning samt den vinst som personen eller någon annan gjort till följd av överträdelsen (5 kap. 15-16 §§ och 18 § kompletteringslagen.)

I NJA 2020 s. 858, ”Enpetarna I–III”, har Högsta domstolen har slagit fast att sanktionsavgiften för överträdelse i form av en begränsad handelsorder på en enstaka aktie som påverkar kursen utan att motsvara verklig förändring av tillgång och efterfrågan, s.k. enpetare, som utgångspunkt ska bestämmas till mellan 40 000 och 140 000 kr och att en sanktionsavgift på 70 000 kr utgör ett normalbelopp vid avsaknad av förmildrande eller försvårande omständigheter. I samma avgörande har Högsta domstolen också uttalat att de omständigheter som anges i lagen endast är exemplifierande och att det alltid ska göras en sammanvägd bedömning av samtliga relevanta omständigheter i den enskilda fallet.

AA har under nästan en månads tids genomfört totalt 15 kurspåverkande köp av en aktie per tillfälle. Transaktionerna har påverkat det senast betalda priset med som högst 7,09 procent men de har, såvitt framkommit, inte lett till etablering av ett referenspris eller någon annan bestående påverkan på prisbilden. Utredningen visar inte att AA tidigare varnats för liknande beteende eller att det föreligger några andra särskilda omständigheter som påverkar graden av ansvar. Det AA anfört om sin finansiella ställning medför enligt tingsrättens mening inte att den kan anses så påtagligt svag att sanktionsavgiften ska sänkas. Tingsrätten konstaterar dock att det som en förmildrande omständighet ska beaktas att handläggningen hos Finansinspektionen dragit ut på tiden. Talan har väckts nästan tre år efter överträdelsen och nästan ett år efter att AA delgavs sanktionsföreläggandet. Vid en samlad bedömning anser tingsrätten att sanktionsavgiften bör bestämmas till 50 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 3 (TR-01)

Ett överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha kommit in till tingsrätten senast den 15 oktober 2021. Prövningstillstånd krävs.

Josefin Backman